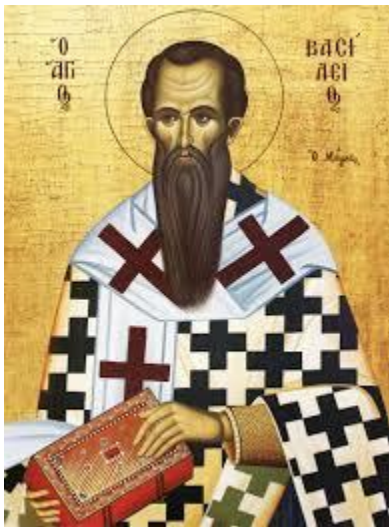

Η

Ιστορία του Άγιου Βασίλη

Τα Χριστούγεννα πλησιάζουν! Οι προσδοκίες όλων μεγαλώνουν. Τα μικρότερα παιδιά φαντάζονται να μπαίνει μέσα από την καμινάδα, ο Άγιος Βασίλης με την κόκκινη-λευκή στολή του και τη μακριά ολόλευκη γενειάδα του, να τους αφήνει τα δώρα τους κάτω από το δέντρο και να φεύγει επάνω στο έλκηθρο που το σέρνουν οι τάρανδοι με τα κουδουνάκια τους.

Ο Άγιος Βασίλης της Ελλάδας και του Χριστιανισμού

Στην Ελλάδα και την ορθόδοξη παράδοση η πρώτη ημέρα του χρόνου ταυτίστηκε με σχετική ευκολία με το Μέγα Βασίλειο, το μεγάλο ιεράρχη από την Καισαρεία της Καππαδοκίας, του 4ου αιώνα. Η φιγούρα του βορειοευρωπαϊκού και βορειοαμερικανού Santa Claus έφτασε στην αστική κυρίως τάξη της ελληνικής κοινωνίας, τη

δεκαετία 1950-1960 από τους μετανάστες, μέσω τις ευχετήριων καρτών.

Εως τότε ο Μέγας Βασίλειος ήταν ένας από τους τρεις ιεράρχες, γεννήθηκε το 330 στη Νεοκαισάρεια του Πόντο. Σπούδασε ρητορική, φιλοσοφία, αστρονομία, γεωμετρία, ιατρική, φιλολογία και φυσική στην Καισάρεια, στην Κωνσταντινούπολη και αργότερα στην περίφημη Φιλοσοφική Σχολή των Αθηνών. Χειροτονήθηκε πρεσβύτερος στην Καισάρεια της Καππαδοκίας και το 370 διαδέχθηκε στον επισκοπικό θρόνο το μητροπολίτη Καισάρειας.

Ο ίδιος έγινε γνωστός κυρίως για τη φιλανθρωπία του και γιατί φρόντιζε πάντα όσους είχαν την ανάγκη του. Σύμφωνα με την παράδοση αμέσως μετά τα Χριστούγεννα ξεκινούσε πεζός μ' ένα ραβδί στο χέρι και έφερνε συμβολικά δώρα στους ανθρώπους δώρα: ευλογία του και η καλή τύχη.

Από τον Μέγα Βασίλειο ξεκίνησε και η παράδοση της βασιλόπιτας της Πρωτοχρονιάς. Όλα άρχισαν όταν ο Έπαρχος της Καππαδοκίας πήγε στην πόλη για να εισπράξει φόρους, οι κάτοικοι ζήτησαν τη βοήθεια του Μεγάλου Βασιλείου για να μην χάσουν τα πολύτιμα αντικείμενα τους, αφού ήταν και τα μόνα που είχαν του. Αφού τα συγκέντρωσαν και τα είδε ο Έπαρχος, ο Μέγας Βασίλειος τον έπεισε να μην τα πάρει. Ενθουσιασμένοι οι κάτοικοι ευχαριστούν τον Μέγα Βασίλειο που τους βοήθησε, ωστόσο τότε προέκυψε το ζήτημα της επιστροφής των αντικειμένων στους ιδιοκτήτες τους. Τότε για να μην υπάρξει διχόνοια και προστριβές τους διέταξε τους πιστούς να φτιάξουν το απόγευμα του Σαββάτου πίτες και να βάλουν μέσα σε κάθε μία από ένα αντικείμενο.

Την επομένη τους τις μοίρασε και, σαν από θαύμα, κάθε ένας βρήκε μέσα στην πίττα αυτό που είχε προσφέρει.

Η εικόνα του Άγιου Βασίλη όπως την γνωρίζουμε τώρα (η στολή, το έλκηθρο, οι τάρανδοι, το σπίτι του στο Βόρειο Πόλο), έχει καθιερωθεί πολύ νωρίτερα απ' όσο νομίζαμε.

13^{ος} αιώνας - Άγιος Νικόλαος

Ο άγιος Νικόλαος ήταν άγιος της Ορθόδοξης Εκκλησίας που είχε την φήμη δωροδότη (τοποθετούσε κέρματα στα παπούτσια φτωχών οι οποίοι τα άφηναν για αυτόν τον σκοπό).

Το όνομα *Santa Claus* έχει τις ρίζες του στην ανεπίσημη Ολλανδική ονομασία του αγίου Νικολάου - *Sinterklaas*.

- 17^{ος} αιώνας - Πατέρας των Χριστουγέννων/κύριος Χριστούγεννα

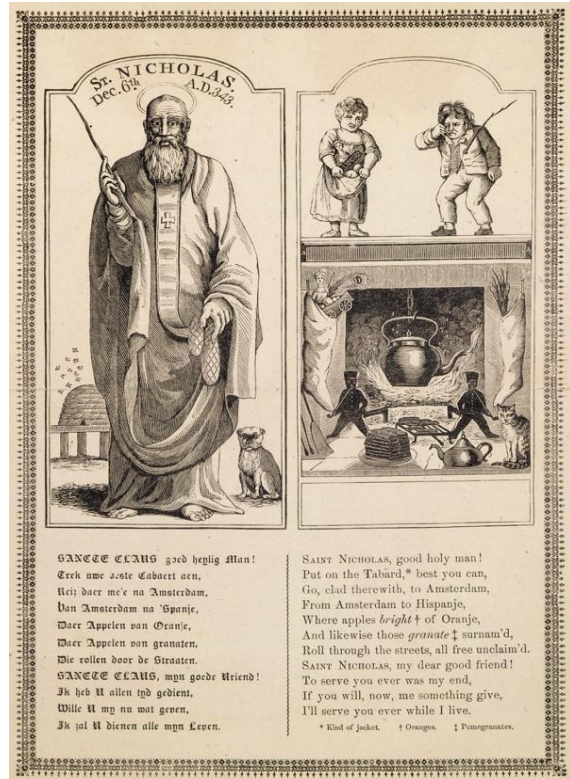
Μια παραδοσιακή φιγούρα της Αγγλικής λαογραφίας που ταυτίζεται με την γενειοφόρο θεότητα *Woden*, ο οποίος αντιπροσωπεύει το πνεύμα της γενικότερης ευθυμίας των Χριστουγέννων, χωρίς όμως να ταυτίζεται με παιδιά και δώρα.

Behold the Majestic and grace—
Of loving, cheery, Christmas face.
Whom many thousands, with one breath,
Cry out, let him be put to death.
Who, indeede can never die:
So long as man hath memory.

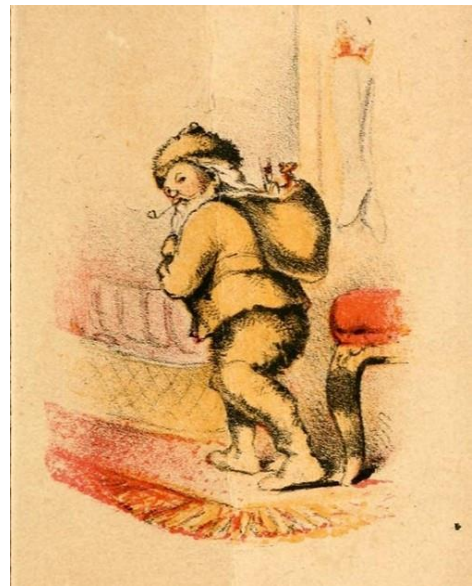
- 1810 - Άγιος Νικόλαος, ανατολική Αμερική

Παρόλο που η ανατολική ακτή της Αμερικής ήταν γεμάτη από Ολλανδούς έποικους, εντούτοις η εικόνα του «Sinterklaas» θα γινόταν γνωστή στις αρχές του 19^{ου} αιώνα και θα δημιουργούσε τον Αμερικανοποιημένο Άη Βασίλη. Μετά την Αμερικανική Επανάσταση η ήδη ισχυρή Ολλανδική επιρροή στην Νέα Υόρκη (παλαιά ονομασία Νέο Άμστερνταμ) έφερε ένα νέο κύμα ενδιαφέροντος στα Ολλανδικά έθιμα συμπεριλαμβανομένου του αγίου Νικολάου.

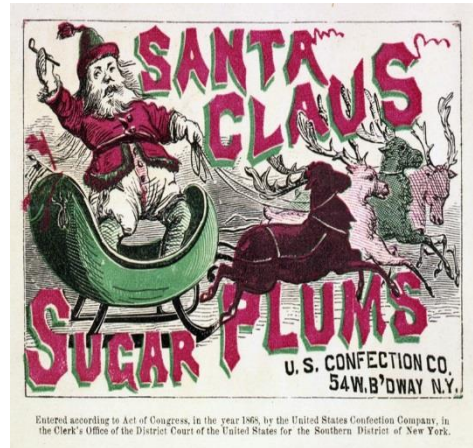
- 1863 - 1864

Σε αυτή τη περίοδο, στην εικόνα του Αγίου, προστίθεται το σπίτι στον Βόρειο Πόλο ως εργαστήριο κατασκευής παιχνιδιών καθώς και ένα μεγάλο βιβλίο με τα ονόματα των άτακτων παιδιών. Το περίφημο κόκκινο κοστούμι δεν είχε ακόμη καθιερωθεί. Στις επόμενες δεκαετίες ο Αϊ Βασίλης θα εμφανίζεται με ποικίλα χρώματα, όπως μπλε, πράσινο και κίτρινο όπως απεικονίζεται το 1864 στην έκδοση του Moore «Μια επίσκεψη του Αγίου Νικολάου».

- 1868

Σε διαφήμιση του 1868 για δαμάσκηνα βλέπουμε τον Αϊ Βασίλη να έχει κόκκινο σακάκι, αλλά το καπέλο είναι πράσινο και δεν φοράει παντελόνι.

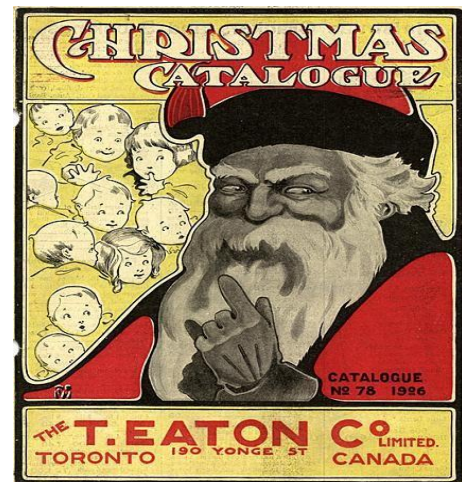
- 1881

Η σύγχρονη εικόνα αρχίζει να παίρνει μορφή, καθώς εμφανίζεται το χαρωπό πρόσωπο και το κόκκινο κοστούμι.

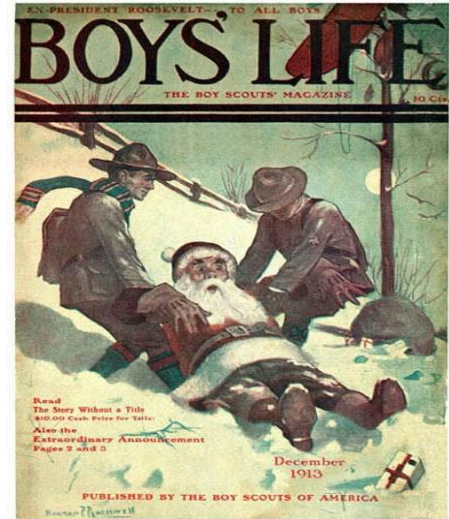
- 1906

Σε αυτό το διαφημιστικό φυλλάδιο Καναδικού πολυκαταστήματος του 1906, βλέπουμε τον Σάντα, με μαύρο περίγραμμα στο κοστούμι και καπέλο, παρεκκλίνοντας από την τυπική εικόνα.

- 1913

Ο εικονογράφος Norman Rockwell, με τις πολλές απεικονίσεις του Αϊ-Βασίλη καθ' όλη την δεκαετία του 1920, υπήρξε βασικός συντελεστής διαμόρφωσης της σύγχρονης απεικόνισής του. Παρακάτω παρατίθεται ένα δείγμα πριν τον 1^ο Παγκόσμιο πόλεμο.

- 1914

Η παρακάτω Ιαπωνική απεικόνιση του 1914, καταδεικνύει την περαιτέρω εξάπλωση του Αϊ Βασίλη πέραν της Ευρώπης και Αμερικής.

- 1920

Παρακάτω απεικονίζονται δύο θεματικά εξώφυλλα του Norman Rockwell για το Saturday Evening Post, παρόμοια με τις απεικονίσεις του Sundblom για την Coca Cola μια δεκαετία αργότερα. Οι εικόνες του Rockwell δίνουν έμφαση στα φυσιολογικά ανθρώπινα χαρακτηριστικά και την

νατουραλιστική πτυχή του χαρακτήρα, σε αντίθεση με τα cartoon χαρακτηριστικά που είχε παλαιότερα.

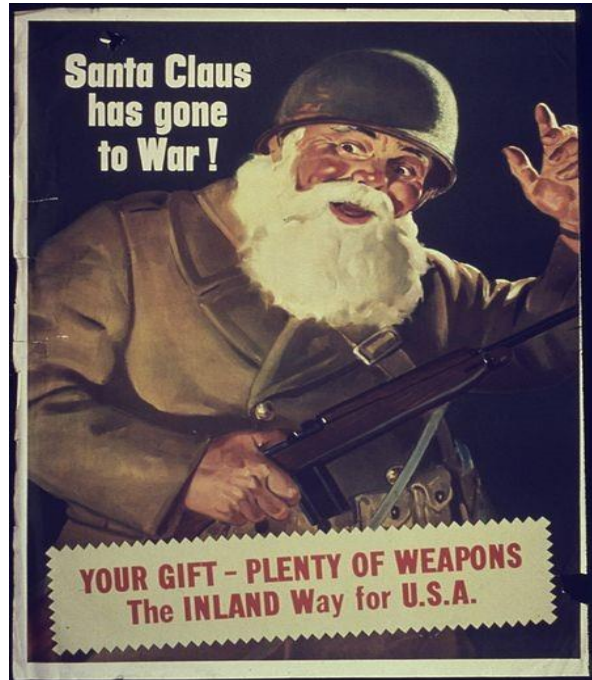
- 1930

Ο Άι Βασίλης στην Αυστραλία το 1930.

- 1942

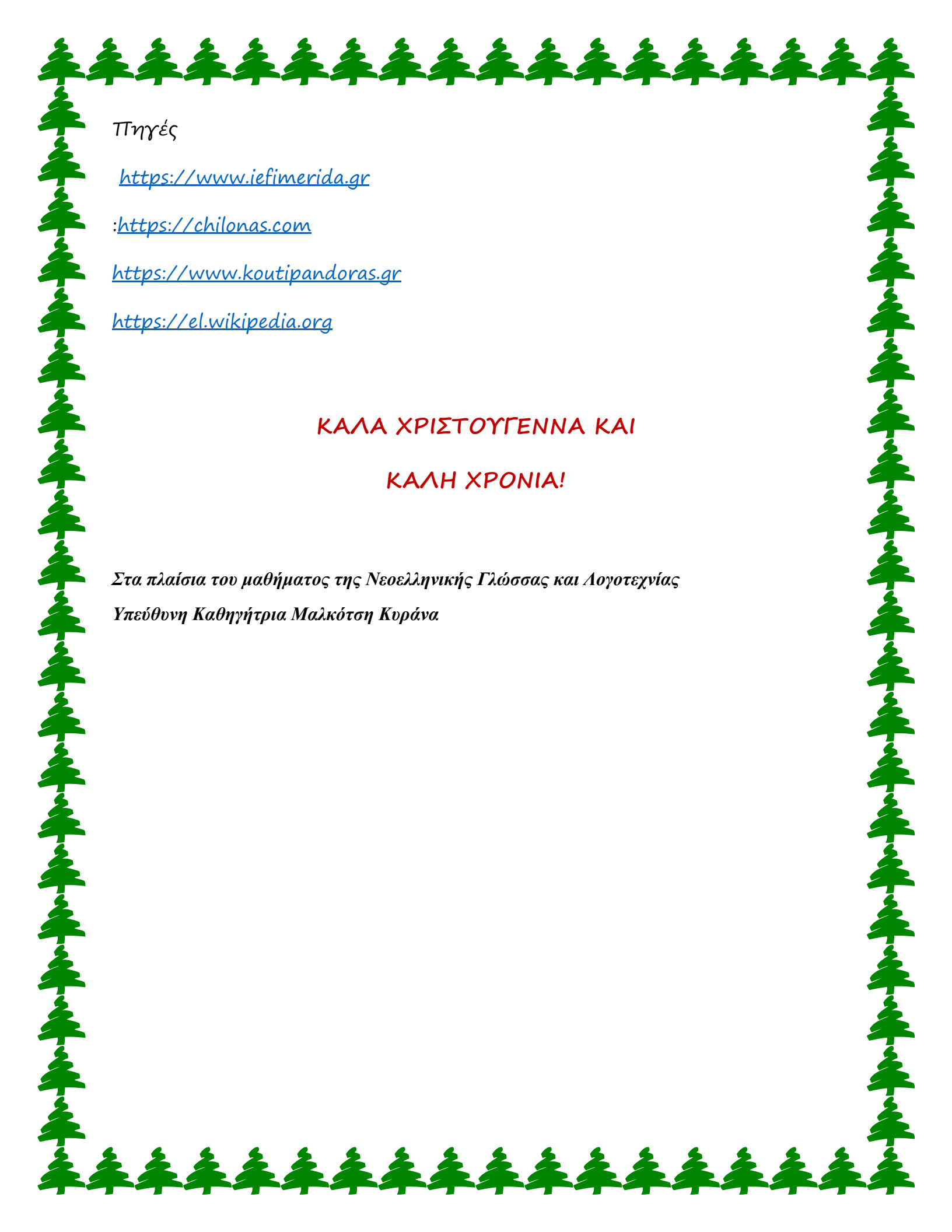
Στην παρακάτω Αμερικανική αφίσα του 2^{ου} Παγκοσμίου πολέμου ο Άη-Βασίλης απεκδύεται το κόκκινο κοστούμι και αποκτά ένδυμα πολέμου.

- 1931 - Ο Άγιος Βασίλης της Coca-Cola

Χωρίς αμφιβολία, όμως, ο πιο συμπαθής και πιο αγαπητός Άγιος - Βασίλης δημιουργήθηκε από τον αμερικανο-φινλανδό καλλιτέχνη Sundblom, ο οποίος ανέλαβε το 1931 τη διαφημιστική καμπάνια της εταιρείας. Ο Νεοϋορκέζος Santa ήταν πληθωρικός, είχε ροδαλά μάγουλα και κόκκινη από το κρύο μύτη και κουβαλούσε έναν σάκο γεμάτο παιχνίδια.

Πηγές

<https://www.iefimerida.gr>

[:https://chilonas.com](https://chilonas.com)

<https://www.koutipandoras.gr>

<https://el.wikipedia.org>

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΚΑΙ

ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ!

Στα πλαίσια του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας

Υπεύθυνη Καθηγήτρια Μαλκότση Κυράνα